

Rzym, dnia 3 stycznia 1962.

Watykan
a walka o prawa katolików w Polsce

Rok 1961 został zamknięty w "Osservatore Romano" artykułem redakcyjnym podpisanym "F.A.". /Jak wiadomo, są to inicjały profesora Federico Alessandrini, jednego z najbardziej odpowiedzialnych wyrażicieli zasad Sekretariatu Stanu, jak również ich współtwórcy/.

Artykuł przynosi pierwszą autentyczną informację o treści orędzia Papieża Jana XXIII do Polski, znanego dotychczas tylko z prasy włoskiej. Podajemy je w tłumaczeniu z włoskiego tekstu. Telegram, wg "Osservatore Romano", był adresowany do Kardynała Prymasa.

"U wstępu do świąt Bożego Narodzenia, dnia chrześcijańskiej radości, myśl Nasza zwraca się do was: pragniemy wyrazić wam uczucia Naszej ojcowskiej troski, z jaką przyglądamy się sytuacji religijnej w waszym kraju. Żywimy względem narodu polskiego specjalne uczucia: ty sam, biskupi, księża i wszyscy wierni, jesteście zawsze obecni w Naszym sercu; bierzemy udział w waszych radościach, a bardziej jeszcze w waszych smutkach. Dlatego codziennie się modlimy za was i wasz szlachetny naród i błagamy Jezusa Syna Bożego, który jest źródłem mocy i dobroci. Przesyłamy wam serdecznie Nasze błogosławieństwo, zadatek darów i pomocy niebios".

Orędzie to zostało odczytane we wszystkich kościołach Polski w pierwszym dniu świąt.

Niema w nim żadnych akcentów polemicznych. Ale artykuł Profesora F.A. wiąże ten telegram z ogólną sytuacją w Polsce, znaną całej prasie światowej. Głównym elementem tej sytuacji jest napór bezbożnego reżymu na Kościół; napór ten, jak to słusznie podkreśla F.A., odbywa się według prawideł taktyki markso-leninowskiej: "dwa kroki naprzód, jeden wtył". Otóż ostatnio "opatrnościowy mąż stanu" rządzący z ramienia Moskwy w Polsce, poczynił "kroki naprzód": jeszcze w sierpniu kazał wykonawcom swojej władzy na prowincji, by chytkiem, w sekrecie przed biskupami, zwołali księży i zapowiedzieli im kontrolę reżymu nad nauką religii w kościołach i lokalach kościelnych. Niedawno, w końcu listopada, "władze" wdarły się do kościoła w Poznaniu gdzie odbywało się zebranie młodzieży pogłębiające świadomość religijną; aresztowano kilku z zebranej młodzieży. Zaraz potem Ks. Arcybiskup Metropolita Poznański zaprotestował przeciw tym postępkom "władz". A równocześnie Kardynał Prymas wystąpił do "marszałka" /cudzoźłów "Osservatore Romano"/ sejmowi, żądając wyznaczenia komisji sejmowej dla zbadania niezgodnych z Konstytucją i prawami przyrodzonymi ludzi zarządzeń ~~władz~~ reżymu. Te naruszenia praw ludzkich ujęte są przez Kardynała Wyszyńskiego w sześciu punktach; wymienia w nich Prymas sprawy nauczania religii, praw pielęgniarek, podatków dowolnych, zamknięcia dostępu księżom i zakonnikom do szkół wyższych, zakazu stowarzyszeń katolickich i nieuznawania istniejących instytucji kościelnych.

Orędzie Papieża, wydane w tym momencie i przez artykuł "Osservatore Romano" związane z toczącą się obecnie walką o prawo w Polsce, jest podkreśleniem wobec świata pozycji Kościoła walczącego w Polsce. Papież swym orędziem zaświadcza przed światem, że Kościół w Polsce w swej walce nie jest oderwany od Kościoła Powszechnego, że nie jest sam, i że cały Kościół, z Papieżem na czele, jest związany, zjednoczony, solidarny z Kościołem w Polsce.

Ostatnie ustępy artykułu Prof. F.A. zawierają pytanie - chyba nie tylko retoryczne - dotyczące istnienia prawa w Polsce. Pytanie to jest wyrazem znanej od dawna trudności, jaką stanowi zetknięcie z systemem ustrojowym tatarsko-moskiewskim dla każdego człowieka, mającego

